

Türkiye'de OSB'siz ŞEHİR KALMADI

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk altı ayında 6 OSB'ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı." dedi

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) istişare toplantısı Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Son dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, mayıs ayından itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu dile getirdi. Varank, OSB'lerdeki elektrik tüketiminin "sanayinin nabzını" ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti: "Bu verilerin yönü ve büyüklüğüyle, sanayi üretimi arasında yüksek bir korelasyon var. Haziranda OSB'lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. Pandemi öncesi dönemin sadece yüzde 8 altındayız. Otomotiv sektörü, gerek iç gerekse dış piyasalarda bu krizin etkilerini derinden hisseden sektörlerin başında geldi. Otomotiv ana ve yan sanayi ağırlıklı kümelenmelerin olduğu Sakarya-Bursa-Kocaeli bölgesindeki 19 OSB'de elektrik tüketimi mayısa göre ortalama yüzde 45 daha fazla oldu."

G-20 ülkelerini solladık

İmalattaki canlanmayı gösteren **İstanbul Sanayi Odası** Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) hazirandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, "Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verilerimizle, G-20 ülkelerinin tamamını geride bıraktık." ifadelerini kullandı. Va-

'Hamle' sonuçları yakında açıklanacak

MUSTAFA Varank, yurt içi kabiliyetleri geliştirme ve küresel pazarlarda daha yuvarlılara çıkma hedefiyle hayata geçirilen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programını hatırlattı. Varank, "Toplam büyüklüğü 3.3 milyar lira olan 52 farklı proje Komitemize sunuldu. Sonuçları yakında açıklayacağız. Yılın ikinci yarısında, öncelikli sektörler olarak belirlediğimiz motorlu kara ve deniz taşıtları, raylı sistemler, elektrik-elektronik, yarı iletkenler, havacılık-uzay, kimya-ilaç ve tıbbi cihazlar alanlarında yeni çağrılara çıkacağız." ifadelerini kullandı. Kılavuzdaki tedbirleri yerine getiren firmalara, "COVID-19 Güvenli Üretim Kalite Belgesi" verdiklerini söyleyen Varank, "Şimdiye kadar 400 sanayi işletmesi bu belgeyi almak için bize başvurdu. Denetimi biten 196 firmanın belgelendirme işlemlerini tamamladık" dedi.

rank, yeni normale geçiş döneminde, Türkiye'nin emsallerine ve gelişmiş ülkelere göre pozitif ayrıştığına dikkati çekerek, yılın ilk yarısında sanayi siciline 6 bin 967 yeni işletme kaydolduğunu, haziranda 1421 yeni sanayi işletmesi kurulduğunu ve bu sayının, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 91 daha fazla olduğunu bildirdi.

Teşvik belgesinde rekor

Planlı sanayileşme politikaları kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hakkari Yüksekova OSB'lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ili-

miz kalmadı." dedi. Varank, OSB'lerde yılın ilk yarısında 583 yeni fabrikanın üretime geçtiği bilgisini vererek, bu fabrikalar için sanayicilerin 10 milyar liraya yakın yatırım harcaması yaptığını ve bu sayede gıda, tekstil, kimyasal ürünler, makine-ekipman, kauçuk ve plastik imalatı gibi alanlarda üretim kapasitesinin geliştiğini kaydetti. Özel sektörün yatırım istahını teşvik belgelerine olan talepten de öçebildiklerine işaret eden Varank, "Haziranda 859 teşvik belgesi düzenledik. Böylece, teşvik tarihimizde aylık bazda düzenlenen en yüksek belge sayısına ulaştık. İlk 6 ayda, geçen seneye göre yüzde 14'lük bir artışla 84 milyar liralık sabit yatırım için teşvik belgesi verdik. Bu yatırımlar tamamlandığında 129 binin üzerinde vatandaşımıza yeni iş imkanı doğacak." ifadelerini kullandı.

ÖZETLE

● KPMG'nin *Venture Pulse* 2020 raporuna göre, bu yılın ilk üç ayında küresel girişim yatırımlarına toplam

61 milyar dolar

geldi. Türk şirketlere 2020 yılının ilk yarısında yapılan yatırım miktarı ise 1,9 milyar doları aştı.

● COVID 19 sürecinde uçuşların durmasıyla faaliyetlerine ara veren ATÜ Duty Free, yolculara ve çalışanlarına yönelik güvenlik ve sağlık tedbirlerini aldıktan sonra mağazalarını açmaya başladı.

● Bağımsız araştırma şirketi JD Power tarafından yapılan Initial Quality Study (IQS) araştırmasında Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye, C-HR modeli ile Avrupa ve Afrika bölgesinin en iyi fabrikası seçildi.

● Oyunfor.com tarafından açıklanan verilere göre, oyun alışverişlerinin miktarı Nisan'a göre

yüzde 25

büyüdü. Bunda kadın oyuncuların payı büyük oldu. Şubat ayında oyun alışverişlerinin yüzde 10'u kadınlar tarafından yapılırken bu oran Mayıs'ta yüzde 30'a çıktı.

● **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Haziran'da 53,9'a yükseldi ve Şubat ayından bu yana ilk kez eşik değer olan 50'nin üzerinde gerçekleşti.

● Otobüs üreticisi Otokar, Gürcistan Belediye Kalkınma Fonu ile yaklaşık 18,7 milyon euro tutarında bir sözleşme imzaladı. Sözleşme, Kent LF ve Sultan LF model 175 adet otobüs ile bu otobüslerin yedek parça ve eğitimlerini kapsıyor.

“ABD’de günlük 100 bin yeni vaka görsek şaşırırmam”

ABD'nin en yetkili kamu sağlığı uzmanı ve Korona Virüsüyle Mücadele Görev Gücü üyesi Dr. Anthony Fauci

● Geçtiğimiz Kasım'da Araboluculuk-Tahkim (Med-Arb) Kuralları'nı dünyaya ilan eden İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC), İstanbul'da düzenlenen törenle 130 arabolucu ve araboluculuk merkezi ile iş birliği protokolü imzaladı. Böylece, araboluculuk kurumlarında anlaşma sağlanamayıp çözümsüz kalan 83 bini aşkın ticari uyuşmazlık dosyası tahkime yöneltilerek hızlı ve kolay çözüme kavuşabilecek.

● Aldığı ilk yatırım sonrası 102 ülkeye paket gönderimi yaparak 60 binden fazla alışverişe aracılık eden alışveriş ve paket yönlendirme girişimi Yollando, ikinci yatırım turunu 10 milyon TL değerlendirme ile 2,2 milyon TL yatırım olarak tamamladı.

● 2019'da gerçekleştirdiği tüm faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını hesaplayan Osmangazi EDAŞ, ISO 14064 Sera Gazı Emisyonu Hesaplama ve Doğrulama Yönetim Sistemi Belgesi'ni almaya hak kazanan ilk elektrik dağıtım şirketi oldu.

● TatildeKiral.com'un 600'ü aşkın katılımıyla gerçekleştirdiği *Koronavirüs Gölgesinde Tatil Alışkanları Araştırması*'na göre, katılımcıların yüzde 43'ü bulaş ve hijyen endişeleri nedeniyle tatil planı yapmaktan çekiniyor. Ayrıca, katılımcıların yüzde 45'i müstakil ev ve kiralık villalarda kalacağını belirtiyor.

● Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Türk Eximbank'ın Dünya Bankası garantisi altında bankalar konsorsiyumundan 380 milyon euro kredi sağladığını açıkladı.

● Tukaş Gıda, dördüncü üretim tesisini Niğde Bor Organize Sanayi Bölgesi'nde kuracak. 2021'de üretime başlayacak yeni tesis yıllık 300 bin ton domates, 100 bin ton patates ve 80 bin ton sebze işleme kapasitesine sahip olacak ve 700 kişiye istihdam sağlayacak.

● Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği (AİFD), tarafından yürütülen BIOStartup CoronaSprint Projesi başladı. Startuplar, bu proje kapsamında COVID-19 ile ilgili ilaç, aşı, cihaz, tanı ve dijital sağlık teknolojileri alanlarında sahadaki ihtiyaçlara yönelik çözümler bulmaya çalışacak.

● Deloitte'un 2020 Küresel Y Kuşağı Araştırması yayımlandı. Türkiye'den 300 katılımcının yer aldığı araştırmada Y kuşağının sadece yüzde 17'si ebeveynlerinden daha mutlu olduğunu belirtti. Türkiye'de Y kuşağının stres seviyesini en çok etkileyen konular ise refah seviyesi, kariyer ve iş olanakları, fiziksel ve ruhsal sağlık olarak öne çıktı.

● Bin 500'ün üzerinde ürünü kullanıcılarına ulaştıran Getir, Bodrum'da da hizmet vermeye başladı. Uygulama, ilk aşamada Bodrum Merkez, Gündoğan, Yalıkavak, Yahşi ve Turgutreis'te yer alan depolarıyla 15 farklı noktaya hizmet veriyor.

'OSB'SİZ ŞEHİR KALMADI'

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. OSB'siz şehrimiz kalmadı" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk altı ayında altı OSB'ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı" dedi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) istişare toplantısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Son dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, mayıs ayından itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu söyledi.

"GÖSTERGELER OLUMLU"

Varank, OSB'lerdeki elektrik tüketiminin "sanayinin nabzını" ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret ederek, "Hazırda OSB'lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. Pandemi öncesi dönemin sadece yüzde 8 altındayız. Otomotiv sektörü, gerek iç gerekse dış piyasalarda bu krizin etkilerini derinden hisseden sektörlerin başında geldi. Otomotiv ana ve yan sanayi ağırlıklı kümelenmelerin olduğu Sakarya-Bursa-Kocaeli bölgesindeki 19 OSB'de elektrik tüketimi mayısa göre ortalama yüzde 45 daha fazla oldu" dedi.

"PMI'A ŞAŞIRMADIK"

İmalattaki canlanmayı gösteren İstanbul Sanayi Odası Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) hazırandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, "Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve

yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verileriyle, G-20 ülkelerinin tamamını geride bıraktık" ifadelerini kullandı. Varank, yeni normale geçiş döneminde, Türkiye'nin emsallerine ve gelişmiş ülkelere göre pozitif ayrıştına dikkati çekti.

583 YENİ FABRİKA

Planlı sanayileşme politikaları kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hakkari Yüksekova OSB'lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı" dedi. Varank, OSB'lerde yılın ilk yarısında 583 yeni fabrikanın üretime geçtiği bilgisini vererek, bu fabrikalar için sanayicilerin 10 milyar liraya yakın yatırım harcaması yaptığını kaydetti.

Türkiye’de organize sanayisiz şehir kalmadı

SANAYİ ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk altı ayında 6 OSB’ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek, “Yüksekova OSB’nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320’ye ulaştı. Böylece OSB’si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı.” dedi. **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** iş-tişare toplantısı, Bakan Varank’ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Varank, burada yaptığı konuşmada, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede ilk günden bu yana Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde proaktif bir yaklaşım izlediklerini vurgulayarak, vatan-

daşların sağlığı ve iktisadi sürdürülebilirlik dikkate alınarak atılan adımlardan bahsetti. Son dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, mayıstan itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu dile getirdi. Varank, OSB’lerdeki elektrik tüketiminin “sanayinin nabzını” ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti: “Bu verilerin yönü, sanayi üretimi arasında yüksek bir korelasyon var. Haziranda OSB’lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. Pandemi öncesi dönemin yüzde 8 altındayız. Otomotiv sektörü, gerek iç gerekse dış piyasalar-

dakrizin etkilerini derinden hissederek sektörlerin başında geldi.”

G-20’YI GEÇTİK

İmalattaki canlanmayı gösteren **İstanbul Sanayi Odası** Satın Alma Yöneticileri Endeksi’nin (PMI) hazirandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, “Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verilerimizle, G-20 ülkelerinin tamamını geride bıraktık.” ifadelerini kullandı. Varank, yeni normale geçiş döneminde, Türkiye’nin emsallerine ve gelişmiş ülkelere göre pozitif ayrıştığına dikkati çeke-

rek, yılın ilk yarısında sanayi siciline 6 bin 967 yeni işletme kaydolduğunu, haziranda 1421 yeni sanayi işletmesi kurulduğunu ve bu sayının, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 91 daha fazla olduğunu bildirdi. Planlı sanayileşme politikaları kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hakkari Yüksekova OSB’lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, “Hakkari Yüksekova OSB’nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320’ye ulaştı. Böylece OSB’si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı.” dedi. (AA)

Türkiye'nin her ilinde organize sanayi var

Varank

6 OSB DAHA YAPILDI

SANAYİ ve Teknoloji Bakanı Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk altı ayında 6 OSB'ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek, "OSB'si olmayan ilimiz kalmadı" dedi. ■ 8'de

Türkiye'de OSB'siz ŞEHİR KALMADI

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk 6 ayında 6 OSB'ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek "Ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Sadece Kocaeli ve çevre kentlerde 19 OSB bulunuyor" dedi

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) istişare toplantısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Varank, burada yaptığı konuşmada, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede ilk günden bu yana Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde proaktif bir yaklaşım izlediklerini vurgulayarak, vatandaşların sağlığı ve iktisadi sürdürülebilirlik dikkate alınarak atılan adımlardan bahsetti.

CANLANMA YAŞANIYOR

Son dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, Mayıs ayından itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu dile getirdi. Varank, OSB'lerdeki elektrik tüketiminin "sanayinin nabzını" ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti:

KOCAELİ VE ÇEVRESİNDE 19 OSB BULUNUYOR

"Bu verilerin yönü ve büyüklüğüyle, sanayi üretimi arasında yüksek bir korelasyon var. Hazırda OSB'lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. Pandemi öncesi dönemin sadece yüzde 8 altındayız. Otomotiv sektörü, gerek iç gerekse dış piyasalarda bu krizin etkilerini derinden hisse-

den sektörlerin başında geldi. Otomotiv ana ve yan sanayi ağırlıklı kümelenmelerin olduğu Sakarya-Bursa-Kocaeli bölgesindeki 19 OSB'de elektrik tüketimi mayısa göre ortalama yüzde 45 daha fazla oldu."

G-20 ÜLKELERİNİ GERİDE BIRAKTIK İmalattaki canlanmayı gösteren **İstanbul Sanayi Odası** Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) hazırandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, "Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verileriyle, G-20 ülkelerinin tamamını geride bıraktık." ifadelerini kullandı.

1421 İŞLETME KURULDU

Varank, yeni normale geçiş döneminde, Türkiye'nin emsallerine ve gelişmiş ülkelere göre pozitif ayrıştığına dikkati çekerek, yılın ilk yarısında sanayi siciline 6 bin 967 yeni işletme kaydolduğunu, hazırda bin 421 yeni sanayi işletmesi kurulduğunu ve bu sayının, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 91 daha fazla olduğunu bildirdi.

OSB'LERDE 583 YENİ FABRİKA ÜRETİME GEÇTİ Planlı sanayileşme politi-

kalari kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hakkari Yüksekova OSB'lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı" dedi.

ÜRETİM KAPASİTESİ GELİŞTİ

Varank, OSB'lerde yılın ilk yarısında 583 yeni fabrikanın üretime geçtiği bilgisini vererek, bu fabrikalar için sanayicilerin 10 milyar liraya yakın yatırım harcaması yaptığını ve bu sayede gıda, tekstil, kimyasal ürünler, makine-ekipman, kauçuk ve plastik imalatı gibi alanlarda üretim kapasitesinin geliştiğini kaydetti.

TEŞVİK BELGESİ SAYISINDA REKOR

Özel sektörün yatırım istahını teşvik belgelerine olan talepten de ölçebildiklerine işaret eden Varank, "Hazırda 859 teşvik belgesi düzenledik. Böylece, teşvik tarihimizde aylık bazda düzenlenen en yüksek belge sayısına ulaştık. İlk 6 ayda, geçen seneye göre yüzde 14'lük bir artışla 84 milyar liralık sabit yatırım için teşvik belgesi verdik. Bu yatırımlar tamamlandığında 129 binin üzerinde vatandaşımıza yeni iş imkanı doğacak" ifadelerini kullandı.

HISARCIKLIOĞLU TEŞEKKÜR ETTİ

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile sanayi odası ve sanayi sektörü meclisleri başkanlarının katılımıyla sanayinin durumunun değerlendirildiği toplantı yaklaşık 5 saat sürdü. **Hisarcıklıoğlu**, Bakan Varank'a, verimli geçen toplantı için teşekkürlerini ilettili.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank

Varank: Türkiye'de OSB'siz şehir kalmadı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk 6 ayında 6 OSB'ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek "Hakkari Yüksekova ve OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) iştişare toplantısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Varank, burada yaptığı konuşmada, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede ilk günden bu yana Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde proaktif bir yaklaşım izlediklerini vurgulayarak, vatandaşların sağlığı ve iktisadi sürdürülebilirlik dikkate alınarak atılan adımlardan bahsetti. Son dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, mayıs ayından itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu dile getirdi. Varank, OSB'lerdeki elektrik tüketiminin "sanayinin nabzını" ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti: "Bu verilerin yönü ve büyüklüğüyle, sanayi üretimi arasında yüksek bir korelasyon var. Haziranda OSB'lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. Pandemi öncesi dönemin sadece yüzde 8 altındayız. Otomotiv sektörü, gerek iç gerekse dış piyasalarda bu

krizin etkilerini derinden hissedilen sektörlerin başında geldi. Otomotiv ana ve yan sanayi ağırlıklı kümelenmelerin olduğu Sakarya-Bursa-Kocaeli bölgesindeki 19 OSB'de elektrik tüketimi mayısa göre ortalama yüzde 45 daha fazla oldu." İmalattaki canlanmayı gösteren **Istanbul Sanayi Odası** Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) hazirandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, "Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verilerimizle, G-20 ülkelerinin

tamamını geride bıraktık." ifadelerini kullandı. Varank, yeni normale geçiş döneminde, Türkiye'nin emsallerine ve gelişmiş ülkelere göre pozitif ayrıştığına dikkati çekerek, yılın ilk yarısında sanayi siciline 6 bin 967 yeni işletme kaydolduğunu, haziranda 1421 yeni sanayi işletmesi kurulduğunu ve bu sayının, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 91 daha fazla olduğunu bildirdi. Planlı sanayileşme politikaları kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hak-

kari Yüksekova OSB'lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı." dedi. Varank, OSB'lerde yılın ilk yarısında 583 yeni fabrikanın üretime geçtiği bilgisini vererek, bu fabrikalar için sanayicilerin 10 milyar liraya yakın yatırım harcaması yaptığını ve bu sayede gıda, tekstil, kimyasal ürünler, makine-ekipman, kauçuk ve plastik imalatı gibi alanlarda üretim kapasitesinin geliştiğini kaydetti. ●ANKARA-AA

Verilerde toparlanma sinyali

Ekonomide toparlanmanın ayak sesleri duyulmaya başladı. İhracat Haziran'da yüzde 15.8 artarak 13.47 milyar dolar oldu. ISO Türkiye İmalat PMI 53.9'a yükseldi. Ekonomik güven endeksi yüzde 19.1 artışla 73.5 değerini aldı...

HULYA GENÇ SERTKAYA
hulya.genc@paradergi.com.tr

İHRACAT yeni normale artışla başladı. Mayıs'tan itibaren yukarı yönlü toparlanma sinyali veren ihracat, Haziran'da geçen yılın aynı ayna göre yüzde 15.8 oranında artışla 13 milyar 469 milyon dolar oldu. İhracat Haziran'da bir önceki aya göre yüzde 35.1 artış gösterdi. Ticaret Bakanlığı'nın (genel ticaret sistemi) kapsamında açıkladığı geçici dış ticaret verilerine göre, Haziran'da ithalat yüzde 8.24 artışla 16.3 milyar dolara yükselirken, dış ticaret açığı yüzde 17.3 azalışla 2.8 milyar dolar oldu. 2020 Mayıs'ta yüzde 74.5, geçen yıl Haziran'da yüzde 77.2 olan ihracat ithalati karşılama oranı Haziran 2020'de yüzde 82.6'ya yükseldi. İşlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında ise Haziran'da ihracatın ithalati karşılama oranı yüzde 92.8 düzeyinde gerçekleşti. Yılın ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 15.1 daralmayla 75 milyar 55 milyon dolara, ithalat yüzde 3.2 daralmayla 98.9 milyar dolara gerilerken, bu dönemde dış ticaret açığı yüzde 72.9 artışla 23.8 milyar dolar oldu. Haziran'ın lideri, yüzde 7.9'luk daralmaya karşın 2 milyar 16 milyon dolarlık ihracatla otomotiv sektörü olurken, bunu 1.4 milyar dolar ihracatla kimyevi maddeler, 1.36 milyar dolar ihracatla hazır giyim izledi.

İHRACATÇILARA İKİ YENİ MÜJDE

Dış ticaret verilerine ilişkin açıklamalarda bulunan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Türkiye'nin pandemide sağlık alanında ayrıştığı gibi ekonomik alanda da ayrışarak güçlü çıkış sinyali verdiğini vurguladı. 2020'yi kayıpsız kapatmayı hedeflediklerini vurgulayan Pekcan, ihracatçı firmalara iki yeni müjde verdi. Firmaların yurtdışından iş almalarını kolaylaştıracak ve ihracatçıların nakit akışlarını rahatlatacak iki yeni prog-

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak

ramı devreye aldıklarını söyleyen Pekcan, "Yurtdışında proje alan ihracatçı firmaların ve müteahhitlerin teminat mektubu sıkıntıları oluyordu. Teminat mektuplarını artık Eximbank kanalıyla da vereceğiz. İkinci programımızla firmalarımızın, sigorta kapsamındaki alacaklarını teminat kabul edip, sevkiyat vadesinden bağımsız bir yıla kadar finansman desteği sağlayacağız" dedi.

Öte yandan enflasyonda yukarı yönlü riskler sürüyor. Tüketici fiyatı endeksi (TÜFE) Haziran'da aylık yüzde 1.13 artarken, yıllık enflasyon bir önceki aya göre, 1.23 puan artışla yüzde 12.62'ye yükseldi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, altı aylık TÜFE artışı yüzde 5.75

Ekonomik güven endeksi Haziran'da yüzde 19.1 arttı

	Haziran	Aylık Değ. (%)
Ekonomik güven endeksi	73.5	19.1
Tüketici güven endeksi	62.6	5.2
Reel kesim güven endeksi	89.8	22.2
Hizmet sektörü güven endeksi	55.5	8.5
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	86.4	9.3
İnşaat sektörü güven endeksi	78.0	33.1

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir
Kaynak: TÜİK

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan

olurken, 12 aylık ortalamalara göre TÜFE artışı yüzde 11.88 oldu. Bu arada Temmuz ayında işçi ve Bağ-Kur emeklileri yılın ilk altı ayında gerçekleşen yüzde 5.75'lik TÜFE artışı kadar zam alacak. Temmuz'da memur ve emeklilerin maaşına ise yüzde 4 zam ve yüzde 1.75 enflasyon farkı yansıtılacak.

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç özel kapsamlı TÜFE göstergesi (B) aylık yüzde 1.86, yıllık yüzde 11.95 artış gösterdi. Haziran'da gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatlarında aylık yüzde 1.6 düşüş yaşanırken, artan talep

Prof. Dr. Murat ŞEKER / İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Gıda sektörünün önemi artacak”

Güven endeksindeki toparlanma hızlı bir şekilde artarsa önümüzdeki dönemde genel ekonomik dengeye pozitif katkı sunar. Pandeminin en önemli etkilerinden biri dış ticaret üzerinde hissedildi. Burada önceki aylara göre ihracatta sağlanan artış sevindirici. İhracatta artışın sürmesi normalleşme süreci takvimiyle ilişkili.

Küresel anlamda salgınla mücadelenin bölgesel düzeyde her bölge için yeterli olduğunu söyleyemeyiz. Sektörel açıdan baktığımızda tekstil, hazır giyim sektöründe biriken stoklar bir risk parametresi olarak duruyor. Otomotivde toparlanma zaman alacak gibi duruyor. Gıda sektörünün öneminin artacağını

düşünüyorum. TÜFE verilerine göre Haziran'da endekste kapsanan 418 maddeden 290'ında artışın olması pandeminin etkisinin kısmen devam ettiğini gösteriyor. Yılsunu enflasyonun bu seyirde devam edeceğini düşünüyorum.

ve pandemi kuralları nedeniyle kısıtlan hizmet arzı kaynaklı yeni fiyatlamaların etkisiyle ana harcama gruplarından ulaştırma da yüzde 4.49, lokanta ve otellerde yüzde 2.83, haberleşmede yüzde 2.19'luk fiyat artışı görüldü. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Haziran'da aylık yüzde 0.69 artarken, yıllık enflasyon bir önceki aya 0.64 puan artışla yüzde 6.17 oldu.

İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sinan Alçın, Haziran enflasyonunun aylık ivmeli artışının ardında enerji fiyatlarının etkisinin olduğunu vurguladı. Gıda fiyatlarında mevsim etkisine bağlı düşüş etkisinin de sınırlı kaldığını belirten Alçın, “Çekirdek enflasyon açısından gösterge kabul edebileceğimiz B endeksinde de aylık artışın manşetin üzerine çıkması, önümüzdeki Temmuz, Ağustos ve Eylül döneminde turizmdeki canlanmanın da etkisiyle çift haneli rakamların devam edebileceğini öngörebiliriz” dedi.

İMALAT PMI 53.9'A YÜKSELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, salgının etkisiyle Nisan'da 51.3 düzeyine gerileyen, Mayıs'ta yüzde 61.7 değerini alan ekonomik güven endeksi, Covid-19 salgınına yönelik kısıtlamaların kaldırılarak normalleşme adımlarının atıldığı Haziran'da bir önceki aya göre yüzde 19.1 artarak 73.5'e yükseldi. Haziran'da bir önceki aya göre tüketici güven endeksi yüzde 5.2 artarak 62.6, reel kesim güven endeksi yüzde 22.2 artarak 89.8, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 8.5 artarak 55.5, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 9.3 artarak 86.4 değerini, inşaat sektörü güven endeksi yüzde 33.1 artarak 78 değerini aldı.

Prof. Dr. Sinan ALÇIN / İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Bölgesel ticaret güçlenecek”

İhracatta hızlı bir toparlanma gördük. İthalatta da artış var. Uzun dönemde küresel ticarete, tedarik zincirlerinde içe dönüş ve lojistik hatlarında kısılma 'yeni normal' olarak karşımıza çıkacak. Bu bağlamda Türkiye coğrafi konumu nedeniyle büyük bir pazara ulaşan kısa lojistik hatlarıyla avantaj sağlayabilecekken, ekonomilerde içe dönüş eğilimiyle de geleneksel ihrac pazarlarında kayıplar yaşayabilir. AB örneğinde olduğu gibi daha fazla bölgesel ticaretin güçleneceği bir dönem bizi bekliyor. Yeni dünya ticareti fiyat rekabetinden ziyade niteliğe dayalı olacaktır. Bu noktada ortalama ihrac fiyatımızı artıracak strateji ve programların önemi büyük. Her büyüdüğünde cari açığı artan bir ülke olmaktan kurtulmamız için ihrac ürünlerinde katma değeri artırırken, ithal bağımlılığını da azaltmalıyız.

Sanayi ve üretimden gelen öncü göstergeler umut veriyor. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Haziran'da 53.9'a yükseldi ve Şubat'tan bu yana ilk kez eşik değeri 50'yi aştı. Salgına yönelik kısıtlamaların kaldırılarak normale yaklaşılması, haziranda imalatçıların üretim hacimlerini belirgin bir şekilde artırmalarını sağladı ve üç aylık yavaşlama dönemi sona erdi. Endeks Mart'ta 48.1, Nisan'da 33.4, Mayıs'ta 40.9 ölçülmüştü.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında güven endekslerinden sonra PMI'daki toparlanmanın, hedeflere doğru daha güçlü adımlar atılmasına olanak sağladığını kaydetti. Albayrak, reel kesim, tüketici ve ekonomik güven endeksindeki yükselişin bugünün dünden, Haziran'ın Mayıs'tan daha pozitif olduğunun göstergesi olduğunu kaydetti. “Ülkemize ve piyasalarımıza güven her geçen gün artıyor” ifadelerini kullanan Albayrak, Borsa İstanbul'un, Nisan-Haziran döneminde yüzde 29.9'luk yükselişle küresel piyasalardan pozitif yönde ayrışarak 11 yılın en iyi çeyreklik performansına imza attığını kaydetti.

Murat SAĞMAN / Bilgi Üniversitesi Öğretim Görevlisi

“Enflasyon yüzde 9-10 bandında gerçekleşir”

Enflasyon beklentilerin üzerinde geldi. Çok şaşırılmak lazım. İktisadın temel kuralıdır, 'faiz düşüldükçe enflasyon yükselir.' Salgında talepte yaşanan durgunluk, Haziran'da ekonomilerin açılmasıyla yerini talep artışına bıraktı. Faizlerin düşürülmesi özellikle konut ve otomotive, 'alım ve talep artışı'

getirdi. Kur artmaz, talep artış hızı yavaşlarsa yıllık enflasyonda Haziran'da gördüğümüz yüzde 12.62'lik düzey zirve olabilir. Temmuz'da TÜFE artışının yüzde 0.5-1 aralığında olmasını bekliyorum. Yılsununda enflasyonun en düşük düzeyinin yüzde 9-10 bandında olacağını öngörüyorum. Yılsunu enflasyonu çift

haneli olabilir. Enflasyon riskleri yükselmeye devam ettikçe TCMB'nin bundan sonra faiz indirimine gitmesi söz konusu değil. Enflasyonu öncelikle alan politikalarda, enflasyon düşmüorsa fiyat istikrarı için faizleri yükseltmek zorunda kalınır.

Verilerde toparlanma sinyali

Ekonomide toparlanmanın ayak sesleri duyulmaya başladı. İhracat Haziran'da yüzde 15.8 artarak 13.47 milyar dolar oldu. ISO Türkiye İmalat PMI 53.9'a yükseldi. Ekonomik güven endeksi yüzde 19.1 artışla 73.5 değerini aldı...

HULYA GENÇ SERTKAYA
hulya.genc@paradergi.com.tr

İHRACAT yeni normale artışla başladı. Mayıs'tan itibaren yukarı yönlü toparlanma sinyali veren ihracat, Haziran'da geçen yılın aynı ayna göre yüzde 15.8 oranında artışla 13 milyar 469 milyon dolar oldu. İhracat Haziran'da bir önceki aya göre yüzde 35.1 artış gösterdi. Ticaret Bakanlığı'nın (genel ticaret sistemi) kapsamında açıkladığı geçici dış ticaret verilerine göre, Haziran'da ithalat yüzde 8.24 artışla 16.3 milyar dolara yükselirken, dış ticaret açığı yüzde 17.3 azalışla 2.8 milyar dolar oldu. 2020 Mayıs'ta yüzde 74.5, geçen yıl Haziran'da yüzde 77.2 olan ihracat ithalati karşılama oranı Haziran 2020'de yüzde 82.6'ya yükseldi. İşlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında ise Haziran'da ihracatın ithalati karşılama oranı yüzde 92.8 düzeyinde gerçekleşti. Yılın ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 15.1 daralmayla 75 milyar 55 milyon dolara, ithalat yüzde 3.2 daralmayla 98.9 milyar dolara gerilerken, bu dönemde dış ticaret açığı yüzde 72.9 artışla 23.8 milyar dolar oldu. Haziran'ın lideri, yüzde 7.9'luk daralmaya karşın 2 milyar 16 milyon dolarlık ihracatla otomotiv sektörü olurken, bunu 1.4 milyar dolar ihracatla kimyevi maddeler, 1.36 milyar dolar ihracatla hazır giyim izledi.

İHRACATÇILARA İKİ YENİ MÜJDE

Dış ticaret verilerine ilişkin açıklamalarda bulunan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Türkiye'nin pandemide sağlık alanında ayrıştığı gibi ekonomik alanda da ayrışarak güçlü çıkış sinyali verdiğini vurguladı. 2020'yi kayıpsız kapatmayı hedeflediklerini vurgulayan Pekcan, ihracatçı firmalara iki yeni müjde verdi. Firmaların yurtdışından iş almalarını kolaylaştıracak ve ihracatçıların nakit akışlarını rahatlatacak iki yeni prog-

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak

ramı devreye aldıklarını söyleyen Pekcan, "Yurtdışında proje alan ihracatçı firmaların ve müteahhitlerin teminat mektubu sıkıntıları oluyordu. Teminat mektuplarını artık Eximbank kanalıyla da vereceğiz. İkinci programımızla firmalarımızın, sigorta kapsamındaki alacaklarını teminat kabul edip, sevkiyat vadesinden bağımsız bir yıla kadar finansman desteği sağlayacağız" dedi.

Öte yandan enflasyonda yukarı yönlü riskler sürüyor. Tüketici fiyatı endeksi (TÜFE) Haziran'da aylık yüzde 1.13 artarken, yıllık enflasyon bir önceki aya göre, 1.23 puan artışla yüzde 12.62'ye yükseldi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, altı aylık TÜFE artışı yüzde 5.75

Ekonomik güven endeksi Haziran'da yüzde 19.1 arttı

	Haziran	Aylık Değ. (%)
Ekonomik güven endeksi	73.5	19.1
Tüketici güven endeksi	62.6	5.2
Reel kesim güven endeksi	89.8	22.2
Hizmet sektörü güven endeksi	55.5	8.5
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	86.4	9.3
İnşaat sektörü güven endeksi	78.0	33.1

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir
Kaynak: TÜİK

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan

olurken, 12 aylık ortalamalara göre TÜFE artışı yüzde 11.88 oldu. Bu arada Temmuz ayında işçi ve Bağ-Kur emeklileri yılın ilk altı ayında gerçekleşen yüzde 5.75'lik TÜFE artışı kadar zam alacak. Temmuz'da memur ve emeklilerin maaşına ise yüzde 4 zam ve yüzde 1.75 enflasyon farkı yansıtılacak.

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç özel kapsamlı TÜFE göstergesi (B) aylık yüzde 1.86, yıllık yüzde 11.95 artış gösterdi. Haziran'da gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatlarında aylık yüzde 1.6 düşüş yaşanırken, artan talep

Prof. Dr. Murat ŞEKER / İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Gıda sektörünün önemi artacak”

Güven endeksindeki toparlanma hızlı bir şekilde artarsa önümüzdeki dönemde genel ekonomik dengeye pozitif katkı sunar. Pandeminin en önemli etkilerinden biri dış ticaret üzerinde hissedildi. Burada önceki aylara göre ihracatta sağlanan artış sevindirici. İhracatta artışın sürmesi normalleşme süreci takvimiyle ilişkili.

Küresel anlamda salgınla mücadelenin bölgesel düzeyde her bölge için yeterli olduğunu söyleyemeyiz. Sektörel açıdan baktığımızda tekstil, hazır giyim sektöründe biriken stoklar bir risk parametresi olarak duruyor. Otomotivde toparlanma zaman alacak gibi duruyor. Gıda sektörünün öneminin artacağını

düşünüyorum. TÜFE verilerine göre Haziran'da endekste kapsanan 418 maddeden 290'ında artışın olması pandeminin etkisinin kısmen devam ettiğini gösteriyor. Yılsunu enflasyonun bu seyirde devam edeceğini düşünüyorum.

ve pandemi kuralları nedeniyle kısıtlan hizmet arzı kaynaklı yeni fiyatlamaların etkisiyle ana harcama gruplarından ulaştırma da yüzde 4.49, lokanta ve otellerde yüzde 2.83, haberleşmede yüzde 2.19'luk fiyat artışı görüldü. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (YI-ÜFE) Haziran'da aylık yüzde 0.69 artarken, yıllık enflasyon bir önceki aya 0.64 puan artışla yüzde 6.17 oldu.

İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sinan Alçın, Haziran enflasyonunun aylık ivmeli artışının ardında enerji fiyatlarının etkisinin olduğunu vurguladı. Gıda fiyatlarında mevsim etkisine bağlı düşüş etkisinin de sınırlı kaldığını belirten Alçın, “Çekirdek enflasyon açısından gösterge kabul edebileceğimiz B endeksinde de aylık artışın manşetin üzerine çıkması, önümüzdeki Temmuz, Ağustos ve Eylül döneminde turizmdeki canlanmanın da etkisiyle çift haneli rakamların devam edebileceğini öngörebiliriz” dedi.

İMALAT PMI 53.9'A YÜKSELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, salgının etkisiyle Nisan'da 51.3 düzeyine gerileyen, Mayıs'ta yüzde 61.7 değerini alan ekonomik güven endeksi, Covid-19 salgınına yönelik kısıtlamaların kaldırılarak normalleşme adımlarının atıldığı Haziran'da bir önceki aya göre yüzde 19.1 artarak 73.5'e yükseldi. Haziran'da bir önceki aya göre tüketici güven endeksi yüzde 5.2 artarak 62.6, reel kesim güven endeksi yüzde 22.2 artarak 89.8, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 8.5 artarak 55.5, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 9.3 artarak 86.4 değerini, inşaat sektörü güven endeksi yüzde 33.1 artarak 78 değerini aldı.

Prof. Dr. Sinan ALÇIN / İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Bölgesel ticaret güçlenecek”

İhracatta hızlı bir toparlanma gördük. İthalatta da artış var. Uzun dönemde küresel ticarete, tedarik zincirlerinde içe dönüş ve lojistik hatlarında kısılma 'yeni normal' olarak karşımıza çıkacak. Bu bağlamda Türkiye coğrafi konumu nedeniyle büyük bir pazara ulaşan kısa lojistik hatlarıyla avantaj sağlayabilecekken, ekonomilerde içe dönüş eğilimiyle de geleneksel ihrac pazarlarında kayıplar yaşayabilir. AB örneğinde olduğu gibi daha fazla bölgesel ticaretin güçleneceği bir dönem bizi bekliyor. Yeni dünya ticareti fiyat rekabetinden ziyade niteliğe dayalı olacaktır. Bu noktada ortalama ihrac fiyatımızı artıracak strateji ve programların önemi büyük. Her büyüdüğünde cari açığı artan bir ülke olmaktan kurtulmamız için ihrac ürünlerinde katma değeri artırırken, ithal bağımlılığını da azaltmalıyız.

Sanayi ve üretimden gelen öncü göstergeler umut veriyor. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Haziran'da 53.9'a yükseldi ve Şubat'tan bu yana ilk kez eşik değeri 50'yi aştı. Salgına yönelik kısıtlamaların kaldırılarak normale yaklaşılması, haziranda imalatçıların üretim hacimlerini belirgin bir şekilde arttırmasını sağladı ve üç aylık yavaşlama dönemi sona erdi. Endeks Mart'ta 48.1, Nisan'da 33.4, Mayıs'ta 40.9 ölçülmüştü.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda güven endekslerinden sonra PMI'daki toparlanmanın, hedeflere doğru daha güçlü adımlar atılmasına olanak sağladığını kaydetti. Albayrak, reel kesim, tüketici ve ekonomik güven endeksindeki yükselişin bugünün dünden, Haziran'ın Mayıstan daha pozitif olduğunun göstergesi olduğunu kaydetti. “Ülkemize ve piyasalarımıza güven her geçen gün artıyor” ifadelerini kullanan Albayrak, Borsa İstanbul'un, Nisan-Haziran döneminde yüzde 29.9'luk yükselişle küresel piyasalardan pozitif yönde ayrışarak 11 yılın en iyi çeyreklik performansına imza attığını kaydetti.

Murat SAĞMAN / Bilgi Üniversitesi Öğretim Görevlisi

“Enflasyon yüzde 9-10 bandında gerçekleşir”

Enflasyon beklentilerin üzerinde geldi. Çok şaşırılmak lazım. İktisadın temel kuralıdır, 'faiz düşüldükçe enflasyon yükselir.' Salgında talepte yaşanan durgunluk, Haziran'da ekonomilerin açılmasıyla yerini talep artışına bıraktı. Faizlerin düşürülmesi özellikle konut ve otomotive, 'alım ve talep artışı'

getirdi. Kur artmaz, talep artış hızı yavaşlarsa yıllık enflasyonda Haziran'da gördüğümüz yüzde 12.62'lik düzey zirve olabilir. Temmuz'da TÜFE artışının yüzde 0.5-1 aralığında olmasını bekliyorum. Yılsununda enflasyonun en düşük düzeyinin yüzde 9-10 bandında olacağını öngörüyorum. Yılsunu enflasyonu çift

haneli olabilir. Enflasyon riskleri yükselmeye devam ettikçe TCMB'nin bundan sonra faiz indirimine gitmesi söz konusu değil. Enflasyonu öncelikle alan politikalarda, enflasyon düşmüorsa fiyat istikrarı için faizleri yükseltmek zorunda kalınır.

Türkiye OSB'lerle DONATILDI

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizde OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı" dedi.

Ekonomiye güveninin arttığını aktaran Varank, "Hükümet olarak hedefimiz bu canlanmaya süreklilik kazandırarak sürdürülebilir ve kalıcı bir büyüme anlayışını piyasalara hakim kılmak" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) istişare toplantısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Yaptığı konuşmada, som dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, mayıs ayından itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu dile getirdi.

G-20 ülkelerini geride bıraktık

OSB'lerdeki elektrik tüketiminin "sanayinin nabzını" ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret eden Bakan Varank, "Bu verilerin yönü ve büyüklüğüyle, sanayi üretimi arasında yüksek bir korelasyon var. Hazırda OSB'lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. İmalattaki canlanmayı gösteren [İstanbul Sanayi Odası](#) Satın

Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) hazırandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, "Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verilerimizle, G-20 ülkelerinin tamamını geride bıraktık." ifadelerini kullandı.

583 yeni fabrika üretime geçti

Planlı sanayileşme politikaları kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hakkari Yüksekova OSB'lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı." dedi. Yılın ilk yarısında 583 yeni fabrikanın üretime geçtiği

bilgisini veren Sanayi ve Teknoloji Bakanı, bu fabrikalar için sanayicilerin 10 milyar liraya yakın yatırım harcaması yaptığını ve bu sayede gıda, tekstil, kimyasal ürünler, makine-ekipman, kauçuk ve plastik imalatı gibi alanlarda üretim kapasitesinin geliştiğini kaydetti.

Mustafa Varank

TÜRKİYE'DE OSB'SİZ ŞEHİR KALMADI

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, planlı sanayileşme politikaları kapsamında yılın ilk altı ayında 6 OSB'ye tüzel kişilik kazandırdıklarını belirterek, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

İstişare toplantısı, Bakan Varank'ın da katılımıyla video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Varank, burada yaptığı konuşmada, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede ilk günden bu yana Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde proaktif bir yaklaşım izlediklerini vurgulayarak, vatandaşların sağlığı ve iktisadi sürdürülebilirlik dikkate alınarak atılan adımlardan bahsetti. Son dönemdeki ekonomik gelişmelerin, hükümetçe uygulanan politikalar sayesinde gerçekleştiğine dikkati çeken Varank, mayıs ayında itibaren güçlü bir canlanmaya şahit olduğunu dile getirdi. Varank, OSB'lerdeki elektrik tüketiminin "sanayinin nabzını" ölçmekte kritik göstergelerden biri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti: "Bu verilerin yönü ve büyüklüğüyle, sanayi üretimi arasında yüksek bir korelasyon var. Hazırda OSB'lerdeki elektrik tüketimi mayısa göre yüzde 36 daha fazla gerçekleşti. Pandemi öncesi dönemin sadece yüzde 8 altındaydı. Otomotiv sektörü, gerek iç gerekse dış piyasalarda bu krizin etkilerini derinden hissedilen sektörlerin başında geldi. Otomotiv ana ve yan sanayi ağırlıklı kümelenmelerin olduğu Sakarya-Bursa-Kocaeli bölgesindeki 19 OSB'de elektrik tüketimi mayısa göre ortalama yüzde 45 daha fazla oldu."

"G-20 ÜLKELERİNİN TAMAMINI GERİDE BIRAKTIK"

İmalattaki canlanmayı gösteren İstanbul Sanayi Odası Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) hazırandaki değerinin de kendilerini şaşırtmadığını belirten Varank, "Haziran verisi, son 28 ayın en yüksek değeri. İmalatçıların üretim hacimleri ve yeni siparişler tekrar büyüme bölgesine geçti. Haziran PMI verilerimizle, G-20 ülkelerinin tamamını geride bıraktık." ifadelerini kullandı.

Varank, yeni normale geçiş döneminde, Türkiye'nin emsallerine ve gelişmiş ülkelere göre pozitif ayrıştığına dikkati çekerek, yılın ilk yansında sanayi siciline 6 bin 967 yeni işletme kaydolduğunu, hazıranda 1421 yeni sanayi işletmesi kurulduğunu ve bu sayının, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 91 daha fazla olduğunu bildirdi.

"OSB'LERDE 583 YENİ FABRİKA ÜRETİME GEÇTİ"

Planlı sanayileşme politikaları kapsamında ilk altı ayda Kocaeli KOBİ, Manisa Muradiye, Kütahya Seramik, Antalya Korkuteli Mermer İhtisas, Tekirdağ Marmara-Ereğlisi ve Hakkari Yüksekova OSB'lerine tüzel kişilik kazandırdıklarını dile getiren Varank, "Hakkari Yüksekova OSB'nin de tüzel kişilik kazanmasıyla ülke-

mizdeki OSB sayısı 320'ye ulaştı. Böylece OSB'si olmayan hiçbir ilimiz kalmadı" dedi.

Varank, OSB'lerde yılın ilk yansında 583 yeni fabrikanın üretime geçtiği bilgisini vererek, bu fabrikalar için sanayicilerin 10 milyar liraya yakın yatırım harcaması yaptığını ve bu sayede gıda, tekstil, kimyasal ürünler, makine-ekipman, kauçuk ve plastik imalatı gibi alanlarda üretim kapasitesinin geliştiğini kaydetti.

TEŞVİK BELGESİ SAYISINDA REKOR

Özel sektörün yatırım istahını teşvik belgelerine olan talepten de ölgübilidklerine işaret eden Varank, "Hazırda 859 teşvik belgesi düzenledik. Böylece, teşvik tarihimize aylık bazda düzenlenen en yüksek belge sayısına ulaştık. İlk 6 ayda, geçen seneye göre yüzde 14'lük bir artışla 84 milyar liralık sabit yatırım için teşvik belgesi verdik. Bu yatırımlar tamamlandığında 129 binin üzerinde vatandaşımıza yeni iş imkanı doğacak" ifadelerini kullandı.

"HEDEFİMİZ CANLANMAYA SÜREKLİLİK KAZANDIRMAK"

Tüketicinin ve üreticinin ekonomiye güveninin arttığına değinen Varank, "Hükümet olarak hedefimiz bu canlanmaya süreklilik kazandırmak böylece sağlık, sürdürülebilir ve kalıcı bir büyüme anlayışını piyasalara hakim kılmak" dedi.

Varank, dış talebin de yeniden toparlanmaya geçtiğini belirterek, hazırandaki 13,5 milyar dolarlık ihracatın geçen seneye göre yaklaşık yüzde 16'lık bir artışa denk geldiğini söyledi. Son dönem gelişmelerin, ekonomide

işlerin yoluna girmeye başladığının göstergesi olduğuna dikkati çeken Varank, "Koşulların bu şekilde devam etmesiyle, ekonomik canlanmanın daha da hızlanmasını ve yılın son iki çeyreğinde güçlü büyüme oranlarına ulaşmayı bekliyoruz. Ekonomik konjonktürdeki gelişmeler istihdam rakamlarına da yansıtacak" değerlendirmesinde bulundu. Yeni normale geçiş sürecinin sektörler etkinsini, reel sektörle istişare içinde değerlendirdiklerine dikkati çeken Varank, küresel eğilimleri de yakından takip ettiklerini vurguladı.

Varank, yurt içi kabiliyetleri geliştirme ve küresel pazarlarda daha yukarılara çıkma hedefiyle hayata geçirilen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programını anımsatarak, "Toplam büyüklüğü 3,3 milyar lira olan 52 farklı proje Komitemize sunuldu. Sonuçları yakında açıklayacağız. Yılın ikinci yansın-

196 FİRMAYA GÜVENLİ ÜRETİM BELGESİ

Varank, salgında yeni bir dalgalayla karşılaşmamak için tedbirlere azami seviyede uyulmasını şart olduğunu belirterek, sanayi tesislerinde alınması gereken önlemlere yönelik bir kılavuz hazırladıklarını hatırlattı. Kılavuzdaki tedbirleri yerine getiren firmalara, "COVID-19 Güvenli Üretim Kalite Belgesi" verdiklerini söyleyen Varank, "Şimdiye kadar 400 sanayi işletmesi bu belgeyi almak için bize başvurdu. Denetimini biten 196 firmanın belgelendirme işlemlerini tamamladık. TOBB üyeleri olarak bu belgeyi almak üzere TSE'ye başvurmalı ve piyasada size duyulan güveni tazelemelisiniz" şeklinde konuştu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile sanayi odası ve sanayi sektörü meclisleri başkanlarının katılımıyla sanayinin durumunun değerlendirildiği toplantı yaklaşık 5 saat sürdü. Hisarcıklıoğlu, Bakan Varank'a, verimli geçen toplantı için teşekkürlerini ilettili.

da, öncelikli sektörler olarak belirlediğimiz motorlu kara ve deniz taşıtları, raylı sistemler, elektrik-elektronik, yan iletkenler, havacılık-uzay, kimya-ilaç ve tıbbi cihazlar alanlarında yeni çağlara çıkacağız" ifadelerini kullandı.

Özel sektöre Hamle programının parçası olması çağrısında bulunan Varank, KOSGE-B'in imalat sektöründe dijitalleşme çağrısına da yakında çıkacaklarını söyledi.

Yeni normale bazı sektörler gaza bastı, bazıları bekliyor

SEVİNEN DE VAR BEKLEYEN DE

Pandemiyle etkin mücadele kapsamında haziran ayında başlayan normalleşmeyle birlikte ekonominin ivmelenmesi bazı sektörlerde moralleri arttıran bazılarında bekleme süreci devam ediyor. Açıklanan öncü rakamların heyecan verici olduğunu ve ilerisi için umutları arttırdığını belirten ekonomistler ise sosyal mesafe ile temizlik kurallarına uyulduğu takdirde yaz sonunda durumun daha da iyileşeceği kanaatini taşıyor.

Haziranda gelen pozitif veriler, ekonomi çevrelerine moral verdi. Ekonomik güven endeksinin yüzde 19.1 artarak 73.5'e yükselmesi, **Istanbul Sanayi Odası (İSO)** İmalat PMI'nın eşik değer olan 50'nin üzerine çıkıp 53.9 olarak kayıtlara geçmesi olumlu yankı uyandırdı.

İYİLEŞME DÖNEMİNE GİRİLDİ

Kapasite kullanım oranının (KKO) 3.4 puan artıp yüzde 66'ya ulaşması, kredi kartı harcamalarının eşik değeri olan 20 milyar lirayı aşması da memnuniyetle karşılandı. Geçen ay ihracatın yüzde 15.77 artarak 13 milyar 469 milyon doları bulması, yerli ve yabancı yatırımlarına yenilerine eklenmesi ise makul bir iyileşme dönemine girildiğinin ana göstergeleri olarak görüldü. Buna karşılık turizm, seyahat, konaklama, havacılık gibi sektörlerde devam eden sıkıntılı giderilmesi için çalışmalar devam ediyor. Corona virüsü (Covid-19) tehdidinden ötürü sıkıntılı bir döneme giren otellerin doluluk oranlarını arttırmaya yönelik adımlar atılıyor.

İSTİHDAMI KORUYANA TEŞVİK

Seyahat acentelerine güç katacak girişimlerde bulunuluyor. Havayolu şirketlerinin yeni normale adapte olmaları, yolcularına yenilerini eklemeleri, yeniden kara geçmeleri için ilave tedbirler alınıyor.

Türkiye'nin pandemi tehdidini büyük ölçüde atlatmasının ardından atılma geçtiğine işaret eden ekonomistler, "Dikkatli olunması, hijyen ve sosyal mesafe kurallarına uyulması halinde ikinci dalgayla karşı karşıya kalınmaz. Nihayetinde ülke süratle toparlanır. Üçüncü ve dördüncü çeyrekte güçlü, kaliteli bir şekilde büyür" yorumunu paylaşıyorlar.

Marmara Üniversitesi Öğre-

tim Üyesi Prof. Dr. Sabri Burak Arzova, YENİ AKİT'e yaptığı açıklamada haziran ayında gelen rakamların yüreklere su serptiğine dikkat çekerek, "Bu, V şeklinde büyümenin sinyali olarak görülüyor. Ancak U şeklinde, yatay büyüme ihtimali daha güçlü" dedi.

YABANCILARIN TAHMİNLERİ ABARTILI

Buğra Kardan

Türkiye'nin önemli bir badiye atlattığını kaydeden Arzova, şu ifadeleri kullandı: "Covid-19 gölgesinde geçen nisan ve mayıs geride kaldı. Dikkatler ise yaz aylarına çevrildi. Umarız, bu aylarda hedefler yakalanır. Malum yabancı fonlar ve kurumlar Türkiye için yüzde 6 ya da yüzde 4 küçülme tahmininde bulunuyorlar. Kuşkusuz, bu tahminler abartılı. Bize göre ülkemiz 2020'yi yüzde 1.5 küçülme ya da yüzde 0.5 büyümeyle kapatır. Çünkü üçüncü ve dördüncü çeyrekte ümitliyiz. Temmuz, ağustos, eylül ve ekim aylarında hem makro hem mikro veriler daha iyiye gidecek gibi görünüyor."

Otoda gaza basıldı

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) verilerine göre Türkiye'de otomobil ve hafif ticari araç satışları, ilk 6 ayda geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 30.2 artarak 254 bin 68 adet olarak gerçekleşti. Sadece otomobil satışlarına bakıldığında pazar, yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 30.2 artarak 203 bin 595 adet seviyesinde kaydedildi. Hafif ticari araç pazarı da yüzde 30,2 artarak 50 bin 473 adede ulaştı.

UZMANINDAN KRİTİK UYARI

Turizm ve havacılık sektörlerinin zor günler geçirdiklerini vurgulayan Arzova, şöyle devam etti: "Avrupa ülkeleri tarafından Türkiye'ye seyahat sınırlandırılmış durumda. Rusya da pandemiyle savaş halinde. Doğal olarak oteller, tur operatörleri ve hava yolu şirketleri küçülüyor. Şüphesiz hükümet tarafından önemli teşvikler devreye alındı, alınıyor. Pek çok otel, operatörler hayata döndürüldü. Hava yolu firmaları rahatlatıldı. Ama şu muhakkak ki tüketici fiyatları da önemli oranda arttı. Ne yazık ki gelmeyenlerin maliyeti gelenlere ykılıyor. Bu da büyük bir sorun olarak karşımıza da duruyor ve çözüm bekliyor."

Haftalık piyasalar analizi (29 Haziran-03 Temmuz 2020)

Hafta başında 400 civarında ürüne 30 Eylül 2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere yüzde 20'ye kadar ek gümrük vergisi uygulanmasına karar verildi. Kapsam içerisinde bazı tekstil ürünleri, demir çelik eşyaları, döküm ve kaynak makineleri, kıymetli süs eşyaları, pompa-vinç-römorklar-kablolar, fırınlar davlumbazlar vd. bulunmaktadır. Uygulamanın amacının korona virüsün ekonomi üzerindeki olumsuz etkisini azaltmaya yönelik, yerli üreticiler üzerindeki ithalat baskısını kaldırmak olduğu belirtilmektedir.

Ticaret Bakanlığının kararı ile 10 yıldır devam eden genellikle İstanbul gümrüklerinde olan parsiyel eşyaların geçici depolanmasında iki işgünü antrepoya konulması uygulamasına 01 Eylül 2020 tarihinde son verileceği kararı verilmiştir. Bu uygulama ithalatçı, gümrükçü, antrepocu, ihracatçı firmaları olumsuz etkileyecektir. Ülkemiz ithalatının yüzde 58'i, ihracatının ise yüzde 52'si İstanbul gümrüklerinden yapıldığından antrepoların çok önemli bir yeri vardır.

03 Temmuz 2020 günü açıklanan Haziran ayı enflasyonu aylık yüzde 1.13 artarken yıllık yüzde 12,62'ye yükseldi. Çekirdek enflasyon ise yıllık yüzde 10,32 den yüzde 11,64'e yükseldi. Haziran ayında endekse konu 418 maddenin fiyatlarından 71'inde düşüş, 57 maddede fiyat değişimi olmadı, 290 maddenin ortalama fiyatı ise arttı. Yİ-ÜFE ise bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,17, on iki aylık ortalamalara göre ise yüzde 7,74 artış oldu.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) İmalat PMI Satın Alma Yöneticileri Endeksi anketi Haziran 2020 dönemi Şubat ayından itibaren ilk defa eşik değer olan 50,0 üzerinde gerçekleşerek 53,9'a yükseldi. Bu gösteriyor ki Korona salgınının etkilediği üç aylık yavaşlama döneminden sonra imalatçıların üretim hacimlerindeki artışla endekste yukarı yönlü hareket başlamıştır. Yurtdışı siparişlerin henüz beklenen seviyede açılmamasına karşın toplam siparişler hem satın alma faaliyetlerinin hem de istihdamın genişlemesini sağladığı şeklinde yorumlanmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Ticaret Bakanlığının yapıldığı çalışmaya göre Ocak - Mayıs döneminde önceki yılın aynı dönemine göre ihracatın yüzde 19,7, İthalatın ise yüzde 5,2 azaldığı, dış ticaret açığı yüzde 102,8 artmış, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 73,9'a gerilemiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Korona virüs nedeniyle Mart-Nisan-Mayıs aylarında etkilenen ihracat rakamları Haziran 2020 ayında geçen yıla göre

yüzde 15,8 artarak 13,5 milyar dolara ulaşmıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranının ise Avrupa Birliği ülkelerine ihracatın ciddi seviyede düşmesine karşın yüzde 82'ye yükseldiği belirtilmektedir.

TİM verilerine göre İhracatçı firmaların kanuni merkezleri bazında Aydın ili ihracatının Ocak ayında 52,6 milyon, Şubat ayı 42,7 milyon, Mart ayı 55,4 milyon, Nisan ayı 41,6 milyon, Mayıs 36,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Aydın'da ihracata ürün sağlayan firmaların performansı artıracak şekilde planlama yapmaları gerektiğinin altını bir daha çizmek istiyorum.

IMF'nin de kullandığı Merkez Bankalarının rezervlerin ideal miktarları uygulamasına baktığımızda Merkez Bankasının Rezervlerinin yeterliliği formülü Brüt Döviz Rezervleri ile Altın Rezervlerinin toplamının Ülkenin vadesine 1 yıldan az kalmış Döviz yükümlülüklerine bölünmesiyle hesaplanır. Bu hesaplamanın sonucunun en az 100 ve ideal oranın ise 150 olarak çıkması beklenir. TCMB verilerine göre bu formülle yeterlilik hesaplandığında döviz Rezerv yeterliliği oranı Nisan ayı verilerine göre Yüzde 100'lük minimum göstergenin çok altında olduğunu göstermektedir. Merkez Bankası Ocak -Nisan 4 aylık dönemde TL'nin dış değerini korumak için 25,1 milyar dolarlık rezervi harcamıştır. (Mahfi Eğilmez-28 Haziran 2020 Yazısı)

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde Korona virüs salgını nedeniyle Mart-Nisan-Mayıs aylarında yaşanan olumsuzluklar ve güven kayıpları Haziran ayında biraz telafi edilmiş görünmektedir. Reel ekonomik verilere genel hatlarıyla baktığımızda durum pek iyi görünmese de toplumun geleceğe yönelik beklentileri olumlu olarak gözlenmektedir.

Borsa İstanbul BIST100 endeksi 03 Temmuz 2020 günü seansını 115.748 puandan tamamlamıştır. TCMB gösterge niteliğindeki ABD doları satış kuru 6,85.-TL. Euro ise 7,70.-TL. Olarak açıklanmıştır. Brent Petrol fiyatı 42,77.-USD'den, Altın Fiyatları ise Gram altın 392.-TL.den, Çeyrek Altın 643.-TL'den, Altın Ons fiyatı ise 1.778.-USD'den işlem görmektedir.